

1

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Бх. № 152
Дата 09.08.1992 г.

ДО

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Конст. дело № 19/92
Наср. - 16. VII. 92 г.
ИСКАНЕ
10. VII. 92 г.
К. Карлов

за установяване на противоконституционността на решението от 7 юли 1992 г. на Народното събрание, с което се разрешава да бъде възбудено наказателно преследване срещу народния представител АНДРЕЙ КАРЛОВ ЛУКАНОВ и се задържи същия като мярка за неотклонение

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С решение от 7 юли 1992 г. Народното събрание на Република България уважи искането на Главния прокурор № И-502 от 1 юли 1992 г. за разрешение "Да бъде възбудено наказателно преследване срещу народния представител АНДРЕЙ КАРЛОВ ЛУКАНОВ и се задържи същия като мярка за неотклонение".

По наше мнение решението противоречи на Конституцията и това трябва да се прогласи от Конституционния съд на основание член 149, ал. I, т.2 от Конституцията по следните съображения:

1. Искането на Главния прокурор не е мотивирано и като такова не може да послужи за приемане на пълноценно решение от Народното събрание. Нарушени са изискванията и на чл. 70 на Конституцията и член 100, ал. трета от Правилника за организацията и дейността на НС.

- 2 -

2. Липсват достатъчно данни или доказателства дали народният представител АНДРЕЙ ЛУКАНОВ е бил "длъжностно лице" по смисъла на чл. 93, т.1 от НК като заместник-председател на Министерския съвет в инкриминирания в искането период; дали в това му качество са му връчвани или са му поверявани за пазене или управление обществени пари, вещи или други ценности; дали ги е присвоил или се е разпоредил с тях в полза на други физически лица; дали като длъжностно лице не е положил достатъчно грижи за ръководенето, управлението, стопанисването или запазването на повереното имущество, или за възложена му работа; дали от това са възникнали значителни щети за народното стопанство. Очевидно е нарушението на член 70 на Конституцията и член 100, ал. 3 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, които категорично изискват Главният прокурор да пристъпи към искането си само при наличието и след представянето им пред Народното събрание на достатъчно данни и доказателства за извършеното от народния представител "тежко престъпление".

Следователно, и на това основание решението противоречи на Конституцията.

3. Решението на Народното събрание е взето в условия на пълно погазване на прогласените в Конституцията човешки права и гаранции за имунитета на народния представител.

Прецизният прочит на искането на Главния прокурор на протокол от заседанието на НС на 7 юли 1992 г. и на самото решение водят до извода, че то не се основава на достатъчни данни и доказателства за престъпна дейност, а на една предварително изградена от вносителя позиция за виновността на народния представител Андрей Луканов и следователно решението противоречи на чл.32, ал.1 от Конституцията

и на възприетото основно начало в наказателния процес правило всеки да се счита невиновен до доказване на противното с влязла в сила осъдителна присъда. Непрекъснатото внушаване от трибуната на НС, че самият народен представител трябва да се възползува от съда, за да докаже невинността си, ясно разкрива репресивните намерения, както на управляващото мнозинство, така и на Главния прокурор.

4. Искането на Главния прокурор и решението на НС включват две разпоредения: да се възбуди наказателно преследване срещу народния представител Андрей Луканов и той да се задържи под стража като мярка за неотклонение. Действително съгласно чл. 70 от Конституцията НС се произнася дали народният представител да бъде задържан и дали да бъде възбудено наказателно преследване срещу него. По това няма спор. Но НС не е органът, който налага мерките за процесуална принуда, предвидени в НПК, включително и задържане под стража. Това решава и разпоредя единствено съдебната власт, поради което не е възможно с решение на НС да се изземват функциите ѝ. Следователно, решението противоречи на принципа на разделение на властите в Република България, закрепен в чл. 8 от Конституцията.

5. Съгласно член 70 от Конституцията, НС се произнася по задържането на народния представител. Понятието "задържане" се разглежда в две хипотези. Първата е задържане при условията на чл. 202 от НПК, когато лицето е заварено при извършване на престъплението или непосредствено след извършването. Процедурата за това е уредена в чл. 100, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на НС, като в този случай Главният прокурор незабавно уведомява НС. Втората е задържане като мярка за неотклонение, регламентирана в чл. 152 от НПК. Процедурата е уредена в чл. 100, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на НС. За да бъде тя поставена в ход е необходимо наличието на няколко предпоставки: снемане на имунитета

на народния представител, повдигане на обвинение, привличане в качество то на обвиняем, мотивирано искане на Главния прокурор за налагане точно на тази мярка за неотклонение, включително убедителни аргументи че съществува опасност обвиняемият да се укрие или да извърши друго престъпление. В случая с народния представител Андрей Луканов тези предпоставки не са налице, липсва и каквато и да било мотивировка за прилагане на мярката за неотклонение задържане под стража. Със своето решение НС предопределя тази мярка, без народният представител да има качествата на обвиняем. Изправени сме пред грубо нарушение на гражданските и депутатските права и на разпоредбите на чл. 32, ал. 1 от Конституцията забраняващи посегателството на личната неприкосновеност, честта, достойнството и доброто име.

6. Решението на НС е прието по процедура, която е оспорена относно конституционната ѝ съобразност пред Вас, господа конституционни съдии. Ние очакваме Вашето задължително тълкуване на понятието "имунитет" и на възможностите, предвидени в Конституцията за отнемането му. Затова са образувани конституционни дела № 13 и 16 за 1992 г. Бързата процедура за отнемане имунитета на народния представител Андрей Луканов още веднъж доказва явния стремеж на мнозинството в НС и на неговото ръководство да заобикалят Конституцията с актове, които ѝ противоречат. А същевременно НС е страна по посочените конституционни дела, за което на ръководството му са връчени съответните съдебни книжа.

7. С решението си НС в противоречие с чл. 70 и 72 от Конституцията недопустимо ограничава правомощията на народния представител Андрей Луканов. На практика той се отстранява от участие в политически живот и Парламентарният съюз за социална демокрация се лишава от

един народен представител за неопределено време чрез процедура, която не съответствува на Конституцията и е оспорена пред Конституционния съд

8. Описаният законодателен произвол ни принуждава да искаме от Вас, господа конституционни съдии, задължително тълкуване на чл. 70 от Конституцията и в следния аспект.

НС разрешава възбудането на наказателно преследване за посочено от Главния прокурор тежко престъпление по смисъла на НК. Не е допустимо в хода на възбуденото наказателно производство съдебната власт да излезе от пределите на това разрешение на НС и да използва положението на отнетия имунитет на народния представител, за да изменя предявеното обвинение с обвинение за по-тежко или друго тежко престъпление. Намираме, че такова тълкуване на чл. 70 от Конституцията произтича от характера и обема на депутатския имунитет и е допълнителна, заложен в конституционното му съдържание гаранция срещу евентуален опит на Главния прокурор и съдебната власт да заобиколят Конституцията и решението на НС. При наличие на необходимост за изменение на обвинението и (или) за повдигане на обвинение за друго тежко престъпление по реда на НПК, Главният прокурор трябва да отправя отделни мотивирани искания до НС за отнемане на имунитета за всеки конкретен повод.

Уважаеми конституционни съдии,

Настояваме, като имате предвид изложените съображения, да установите противоконституционността на решението от 7 юли 1992 г. на Народното събрание за разрешаване "да бъде възбудено наказателно преследване срещу народния представител Андрей Карлов Луканов и се задържи същия като мярка за неотклонение".

Прилагаме преписи от искането за заинтересованите страни: Народното събрание и Главен прокурор.

Съобщенията и съдебните книжа да се изпращат на народния представител Любомир Начев от ПССД в Народното събрание.

С уважение:

1. Любомир Тодоров Назев
2. Набана Керимова Тасева -
3. Златини Станов Држав -
4. Зумитор Точев
5. Иван Воднов Сонов
6. Васил Дончев
7. Иван Иванев
8. Ана Милекова
9. Георгина Добрайкова -
10. Видна Н. Николова -
11. Фиги Н. Кеве -
12. Роси Корадева
13. Звездар Керемов З. Керем
14. Златин Бочев
15. Мирзан Динчев -
16. Георги Колев
17. Милово Држав -
18. Седина Ко. Керем
19. Кристина Иванова
20. Елена Франков
21. Софран Сонов -
22. Васил Николов
23. Методи Иванов -
24. Златин Берев -
25. Видна Шамова -

